

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre --- 8 korona
Félévre --- 4 "
Negyedévre --- 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügy.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Dessewffy Arisztid,

a magyar képviselőház elnöki tanácsosa.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke Dessewffy Arisztid háznagyi titkárát nevezte ki elnöki tanácsosnak. Cserneki és tarkeői Dessewffy Arisztid, a képviselőház új elnöki tanácsosa fia Dessewffy Dénesnek, a szabadságharc egyik hőisének, aki huszárszázadát a haza védelmére 1848-ban Csehországból vezényelte haza. Anya Jourdan Adél, I. Napoleon marsalljának unokája.

Dessewffy Arisztid a száműzetés idejében 1854 május 20-án született Montreuxban, Genf mellett. Gyermekkorát atyja száműzetése alatt külföldön töltötte, míg tanulmányait részben itthon, részben pedig külföldi főiskolákban végezte el.

Pályáját a képviselőházban mint fogalmazó 1878-ban kezdte; hivatalos működése mellett rendkívül tevékeny működést fejtett ki a társadalmi és közéletben; így részt vett a magyar atlétikai klub, az országos kaszinó és az Uránia tudományos színház alapításában. Mint az interparlamentáris szövetség magyar csoportjának tíz év óta titkára, az előkelő testületnek konferenciáján nevezetes szerephez jutott. Dessewffy irodalmi működést is fejtett ki, amelyekben nevezetesen a külföldi lapokban megjelent számos cikke

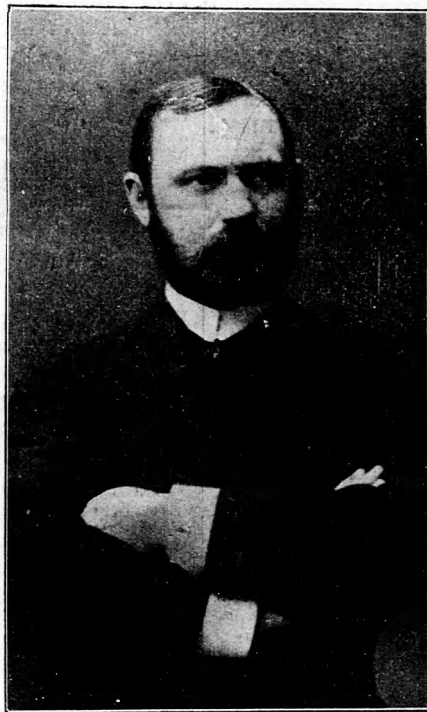
és értekezése a következő önálló munkája: Velence szépirodalmi, művészeti, kortörténeti és néprajzi tanulmány, amely különösen arról nevezetes, hogy e magyar nyelven megjelent képekkel ékesített munka a legkimerítőbb a Velencéről megjelent munkák közül.

Dessewffy Arisztidnek képviselőházi elnöki tanácsossá történt kinevezésével a képviselőház tisztviselő-kara egy munkabíró, nagyvethetőségű és amellet igen kellemes modoru főnököt nyert.

Azt hisszük, hogy új díszes méltóságában Dessewffy Arisztid még fokozatosabb mértékben fejti ki a társadalmi, közéleti és irodalmi téren azt az áldásos tevékenységet, amelyet eddig nála megszokott a magyar közönség.

Mint olyan ember, aki világot járt, sokat utazott, még többet tapasztalt, Dessewffy a külföldi utazásaiban tapasztaltakat mindenkor értékesíteni igyekezett hazája javára.

Midőn tehát őszinte szívvel kívánunk neki szerencsét új, díszes állásának elfoglalásakor, egyúttal arra is kérjük, hogy azt az érdemes munkásságot a társadalmi és irodalmi téren még hosszú évek során át folytassa.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A nemzet napszámosai.

A nemzet napszámosainak — miként a tanítókat a nemzet szolgálatában eltöltött magasztos hivatásukért nevezik — régi vágya öltött testet azon törvényjavaslatban, amelyet Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter az állami és felekezeti tanítók illetményeinek szabályozásáról benyújtott. A magyar népnevelés, a magyar elemi művelődés munkásai évek óta várták helyzetük javítását, amelyet méltán meg is érdeméltek. Nemzeti kormányunk amint kezébe vette az ügyek vezetését, egyik legsürgősebb feladatának tekintette a tanítói kar helyzetének a viszonyokhoz mért rendezését, kidolgoztatta a javaslatot és most nyilvánosságra is hozta. Az egész javaslat nagy horderejű rendelkezéseket tartalmaz, úgy a tanítók egyéni szempontjából, mint nemzeti szempontból.

A tanítói kar megélhetési viszonyainak tekintetbe vételével az eddigi 600 koronás legkisebb fizetést a javaslat 1000 koronában óhajtja megállapítani, azonkívül az eddigi öt 100 koronás korpótlék helyett négy 200 koronás és két 100 koronás korpótléket vesz fel.

A törzsfizetés ily nagymérvű emelése, ily magas javítási százalék megállapítása az állami kiadásokat tekintélyes összeggel terheli meg, ha tekintetbe vesszük, hogy Magyarországon 28,140 népiskolai tanító végzi kulturális hivatását. Áldozatnak ezt azonban nem szabad tekintenünk és kormányunk minden bizonynyal még messzebbmenő fizetésjavításra is hajlandó lett volna, ha azt az állami bevételek minden nagyobb anyagi megterhelés nélkül megengedték volna. Kormányunkat e javaslatában az anyagiakat illetőleg a legnagyobb jóindulat és az a meleg érdeklődés vezérelte, amely a népnevelés ügyének felkarolását és a tanítói kart méltóan meg is illeti.

Nemzeti szempontból a javaslat azon része tarthat számot a legnagyobb elismerésre, amely az iskolát, a tanítót a nemzeti eszme szolgálatába rendeli és a magyarellenes törekvéseknek határozott és szigorú intézkedésekkel veszi elejét. Minden iskolától az államellenes irányzatok kerülésén kívül — ez különösen a nemzeti-ségi iskolákra szól — megköveteli a javaslat, hogy a magyar történeti emlékeknek és ezek révén a hazafias szellem ápolásának tér nyitassék és hogy az állami nyelv a tanításban elérje azt a legkisebb eredményt, amelyet a magyar állam minden polgárától megkövetelhet. Megköveteli a javaslat azt, hogy a tanító, a kire a jövő nemzedék szellemi és hazafias vezetése van bízva, a magyar haza, a magyar király és a magyar alkotmány iránt való hűségét esküvel erősítse.

A magyar tanítói kar ez utóbbiaknak, a hazafias szellem ápolásának és a magyar állameszmének az

ifjúsággal való megismertetésének mindenkor híven megfelelt és meg is fog felelni a jövőben is, de sok esetben a nemzetiségi vidékeken éppen ennek ellenkezőjére törekedtek, ezért is szükség volt a javaslatban a kötelező eskü felvételére. E javaslat újra egy lépés a hatalmas magyar nemzet, magyar állam megerősítésére, amelynek a megerősödésre annyira szüksége van, ha meg akar állani a mindenfelől fenyegető ellenséges támadásokkal szemben és ezeréves fennállását újabb ezer esztendőre biztosítani akarja. F. E.

Az ország dolga.

A képviselőház a múlt héten mérsékelt érdeklődés mellett folytatta a munkásbiztosítási törvény részletes tárgyalását. Csaknem minden szakasznál volt vita, módosításokat ajánlottak s egyiket-másikat a Ház el is fogadta.

Szombaton *Hock* János napirend előtt válaszolt Bre-diceanu Koriolán beszédére, melyben képtelen dolgokat mondott el a németbogsáni választásról. Hatásos beszédében, mint a választás szemtanuja, élénk színekkel írta le azt a förtelmes izgatást, melyet a román papság a tisztelt nemzetiségi vezérek biztatására véghez vitt. A románok magukat „Frunza verde“-nek nevezték, míg a magyaroknak ezt kiabálták:

— Lemn uscat! (Szárak fa.)

A hangulat rettenetes volt s a tisztelt nemzetiségi vezérek elég szemérmetlenek voltak és külföldi hírlapírókat hoztak a kerületbe, hogy meggyalázzák a magyar szabadság jó nevét.

Hock János hatásos beszédét a Ház nagy tetszéssel fogadta.

Apponyi Albert gróf emelkedett ezután szólásra és a Ház folytonos éljenzése közben benyújtotta az állami és nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló két törvényjavaslatot.

A Ház ezután harmadszori olvasásban is megszavazta a munkásbiztosítási törvényjavaslatot s újból megéljenezte *Kossuth* Ferenc kereskedelmi minisztert.

Ezután a katonai özvegyek és árvák ellátásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

A törvényjavaslatot *Semsey* László ismertette s utána *Mérey* Lajos fejtette ki a függetlenségi párt álláspontját. Azt fejtegette, hogy ez a javaslat a függetlenségi párt önmegtartóztatásának egy újabb, erős próbaköve. Kimutatta, hogy Bécsben nem respektálják az átmeneti időre történt megállapodást. A törvényjavaslatot csak kényyszerűségből fogadta el.

A Ház nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatta a beszédet, mely után *Kossuth* Ferenc emelkedett szólásra s rámutatott arra, hogy ebben a törvényjavaslatban a honvédségre vonatkozó rendelkezések teljesen külön vannak választva a közös hadseregtől és a tengerésztől.

A kormány tagjait, főképpen pedig a miniszterelnököt az Ausztriával való kiegyezés kérdése foglalta le ezen a héten.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Cselédek és munkások.

A társadalmi béke bontogatói, amikor a szegény cseléd- és munkásnép keserű érzéseit akarja fölkaparni, gyakran utalnak rá, hogy csak Amerikában van a munkának értéke és a munkásnak becsülete. A munkás ott éppen olyan miszter, mint a munkaadó és teljes a jogi és társadalmi egyenlőség. Azt azonban elfelejtik hozzátenni, hogy e mellett a nagy társadalmi és jog-egyenlőség mellett a munkaadó a munkás kihasználható eszköznek tekinti, gépei kiegészítő részének. És ma éppen e miatt olyan nagy Amerikában a surlódás és társadalmi elégedetlenség, hogy talán máris rosszabbak a viszonyok odaát, mint nálunk.

Darányi másféle jogegyenlőséget és szolgálati viszonyt akar életbe hozni a cselédek és munkaadók között s az állam és a közhatalóságok anyagi erejét viszi munkába azért, hogy a szegény gazdasági munkásnép a polgári függetlenségnek és boldogulásnak lényeges alapjához, a családi házi tűzhelyhez, viszonyainak megfelelő és könnyen elbírható áldozatokért hozzá juthasson. Darányi két törvényjavaslata, amelyeket most tárgyalt le, egymásután tartott széleskörű szaktanácskozásokban, azt jelenti, hogy a magyar állam különös gondjába veszi a társadalmi alárendeltséggel járó gazdasági cselédi és egyéb munkát.

A Darányi javaslata megköveteli a munkaadótól, cselédjének tisztességes és egészséges lakást adjon, a természetbeni járandóságokat jó minőségben adja, ünnepek alkalmával csak a legszükségesebbekre szorítsa, betegség esetén gondozza a cselédek családtagjait is, az időszakos katonai gyakorlatok miatt a cseléd rövidséget ne szenvedjen, időszakos megbetegedésekor nyomorúságba ne jusson.

Magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy ezek a javaslatok a legegyszerűbb bibliai erkölcs alapján állanak, és meghazudtolják azt a felfogást, hogy a világi törvényhozásnak csak anyagi vagy rendőri eszközökkel lehet reálisan dolgozni.

Segítenek a vagonhiányon!

A legközelebbi napokban törvényjavaslatot nyújt be a kereskedelemügyi miniszter újabb államvasúti beruházásokról. Így jelentette ezt a héten a képviselőház zárószámadási bizottságában Szerényi József államtitkár. Az új javaslat arról fog szólni, hogy 4000 teherszállító, 935 személyszállító kocsit és 125 mozdonyt rendelnek meg a magyar államvasutaknak.

Ezzel a megrendeléssel az államvasutaknak járóműszükséglete annnyival inkább fedezve lesz, mert azt a 2000 teherkocsit, amit a törvénytelen kormány alatt az

olasz vasutaknak adtak bérbe, szintén visszarendelte a kormány úgy, hogy a jövőre ezek a kocsik is rendelkezésre állanak.

A forgalmi eszközök hiánya kétségtelenül első sorban okozta azokat a súlyos akadályokat és nehézségeket, amelyeket az áruforgalomban utóbbi időben tapasztalhatók voltak. De nem kisebb baj volt az is, hogy az állomások jobbára képtelenek a nagyobb forgalom lebonyolítására.

Az épületek elégtelenek, raktárakban roppant nagy a hiány, az állomási vágányok száma és hossza jobbára annyira elégtelen, hogy képtelenség a sűrűbb forgalmat akadálytalanul lebonyolítani, a vonalokat rendezni, a kocsikat tolatni és visszaállítani. Mindezek az állomási berendezések sok élénkebb forgalmu állomáson is oly hiányosak, hogy a vasúti kocsik szaporítása egymagában véve inkább akadály, semhogy hasznára volna a forgalomnak. Ezért a kocsiszaporítás egymagában csak félrendszer szabály volna és tényleg az új beruházási javaslat erről a nagy hiányról is gondoskodni fog, amennyiben a legsürgősebb állomási berendezések is fölvetetnek az új javaslatba.

Szociálista népbolondítás.

A nemzetközi szociálisták „Országos Földmunkás-Szövetség”-e 1906 január hó 7-én alakult 58 község küldötteinek jelenlétében. A megalakulás után féktelen izgatással indították meg a szervezkedés hadjáratát. Pénzüik bőven volt, adott a hatalmi önkény. Szabad vasúti jegyekben sem volt hiány, kárhözatos tanaik ellen nem védte senki a népet és szabad terük nyílt metelyük terjesztésére.

Hiába tiltakozott a gazdaközönség a népbolondítás ellen, hiába zúdult fel a nemzeti társadalom a mezőgazdasági munkásság bujtogatása ellen, a szervezett hadjárat megindult.

Nézzük csak hát az eredményeket! Mit használt egy év alatt ez a szövetség a magyar népnek?

Hogy a mezőgazdaságban uralkodó békét megbontotta, hogy a gazdát és a munkást egymással szembe állította, hogy a hitetlenség és hazátlanság durva tanait terjesztette, hogy sajtójával, röpirataival, gyűléseivel a lelkeket megmetelyezte — azt tudjuk.

De mik azok a tényleges eredmények, melyek a népre hárultak a szociálista vezérek ezen munkájából? A szövetség hivatalos jelentése szomorú felvilágosítást ad nekünk erről. Az tűnik ki a jelentésből, hogy a népnek ebből bizony semmi haszna nem volt. A szövetség központja egy év alatt 80,022 koronát vett be, ebből kiadott 71,443 koronát. Ez a nagy összeg elúszott semmire.

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

➡ **Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.** ➡

A szövetség elszámolása nagyon homályos és van benne néhány gyanús tétel. Például művelődési célokra 14,044 koronát számol fel. Ebbe sorozza a hivatalos lapjukat is. Viszont felsorol 14,304 koronát lapnyomásra, 10,766 koronát személyzet fizetésére és 12,433 koronát agitációra. Már most könnyen lehetne kérdezni, hogy a művelődési tételnél fölveti 14,044 korona mire fogyott el, ha külön számítják a lapnyomást, a személyzet fizetését és az agitációt. Nem kérdezzük, csak megállapítjuk, hogy a nép keservesen keresett filléreit gyalázatos könnyelműséggel pocsecsólják a szociálista vezérek. Nem-e égbekiáltó bűn, hogy mikor egy szervezet állítólag a nép segítségére alapul, akkor 80,000 kor. bevételből 561 koronát nyújt csak segélyre? Nem-e felháborító, hogy mikor a magyar nép a megélhetésért küzd, akkor 80,000 koronát csaltak ki tőle és azt röpiratokra, a becsületes munkától irtózó szociálista vezérek hízlalására elpocsecsólják.

A nemzetközi szociálisták szövetségének jelentéséből mást is olvasunk. Ez a párt állandóan azzal kérkedik, hogy a nép hozzá ragaszkodik, hogy benne keresi a megmentőt. És mi tűnik ki a jelentésből? Az, hogy a nép, ahol lehetséges, megszakítja a vezérekkel az összeköttetést és érintkezést.

A szövetségeknek 490 csoportja van ma és ebből 189 küldte be a hivatalos jelentést, 301 nem törődik a vezérekkel. A központnak pénzt csak 211 csoport küldött, a többi egyáltalán nem érintkezik a vezérekkel.

Ebből is azt látjuk, hogy a nép akar szervezkedni, de lehetőleg kerüli a szociálista párttól való függést. Míg a szövetségnek vagy 100.000 tagja van, addig alig 20.000 járhatja a szociálisták lapját. Szó sincs róla, ez is eredmény és elszomorító, hogy hazánkban a nemzetközi tanoknak ilyen nagy tábora van a magyar nép között, de bizonyítéka ez annak is, hogy a magyar nép egyáltalán kerüli a szociálista központtal való érintkezést.

Középiszkolai tanárok országos gyűlése.

A magyar középiszkolai tanárok országos gyűlést tartottak a héten Szegeden, az ország második városában.

A népnevelőknek ez az országos gyűlése nem folyt le minden szemrehányás nélkül, a jövő nemzedék művelődése szolgálatában álló eme nagy tábor kifejezést adott az ő országos gyülekezésén annak, hogy az ő helyzetük tarthatatlan. Fizetésük kevés, nyugdíjukról nem gondoskodik sem a kormány, sem a társadalom.

Beadvánnyal járulnak a törvényhozáshoz s kérik, hogy sanyarú helyzetükön, ha lehet, segítsen.

A népnevelők országos tanácskozmányán sok őszinte, igaz szó hangzott el, melyeket megszívelhet a magyar társadalom, de a törvényhozó testület is.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Az Országos Központi Hitelszövetkezet nagygyűlése.

Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet kongresszusi választmánya Baranyay Géza elnöklete alatt a napokban ülést tartott, melyen Seidl Ambrus ügyvezető-igazgató közölte a választmányal, hogy a múlt évben a központ kötelékében lévő szövetkezetek száma 142-vel szaporodott. Ezzel a központhoz az év végén 1956 szövetkezet tartozott. A jelentés kapcsán rátért arra is, hogy a hitelszövetkezeti tagok, dacára a kedvező termésnek, aránylag keveset térítettek vissza a kapott kölcsönökből, aminek oka abban keresendő, hogy a nép túlhajtott áron földvásárlásokba bocsátkozik. Poroszkay Béla és Thék Endre hozzászólásai után fölkerített Bernát Istvánt, szövetségük igazgatóját, hogy a folyó évi kongresszuson előadás keretében ismertesse a kérdést, kiterjeszkedve a földhaszonbérletekre is. Seidl Ambrus célszerűnek tartja, hogyha a szövetkezetek és ezek tagjainak érdekét képviselendő, kerületenkint a tiszteletbeli ügyészek intézményét honosítanak meg. Poroszkay Béla helyeslő felszólalása után felkérték Suhajda Istvánt, a központ főügyészét, hogy a kongresszuson az ingyenes, vagy mérsékelt díjért kiszolgálható jogsegély dolgát előadásban ismertesse. Poroszkay Béla a folyton csökkenő kézimunkaerőre hívja fel a figyelmet. Nézete szerint kívánatos volna, hogyha a kongresszus napirendjére ez a kérdés is kitűztnék; s miféle módzatok mellett lehetne az arató és egyes kisebb gazdasági gépeket beszerezni? Javaslatára kimondták, hogy a kérdés válaszására Marton Andort, a torontálmegyei gazdasági egyesület titkárát kérik fel. Még megbízták Horváth János aligazgatót az évi jelentés megszerkesztésével, mely után az értekezlet véget ért.

Az ideai nagygyűlés, mint ezekből látjuk, érdekesnek ígérkezik.

A vasutasok és a szövetkezés. Megemlékeztünk már arról, hogy a vasutasok több kerületben szövetkezetet alakítottak. Újabban Nagyváradon tartottak gyűlést, amelyen elhatározták, hogy megalakítják Nagyváradon a vasutas szövetség nagyváradai kerületében levő vasuti alkalmazottak fogyasztási szövetkezetét. Az eszme nagyon életrevaló és a határozat annak bizottsága, hogy a szövetség, megértve a kor intő szavát, tudja és akarja helyes módon istápolni a vasutasok gazdasági érdekeit is. A kerületi ülés határozata nem marad írott malasztnak csupán. A felhívást már kibocsátották a fogyasztási szövetkezet érdekében és a mozga-

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☛

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

lom vezetői erősen bíznak benne, hogy az életrevaló intézmény áldásaiban rövid idő múlva a szövetség nagyváradi kerületében levő vasutasok is részesülni fognak.

A Hangya központ és szövetkezetei. A Magyar Gazdaszövetség fogyasztó és értékesítő szövetkezeti középpontja: a „Hangya“ most tette közzé a múlt üzleti évben folytatott munkásságának adatait. A Hangya kötelékébe tartozó szövetkezetek száma 1906-ik év végén 676 volt, ebből 116 új szövetkezet. Az évi forgalma 9.600,000 koronára rugott, ami az előző évihez viszonyítva 30%-os emelkedés. A múlt évben költözött a központ a Boráros-téren emelt új palotájába, mely 1.100,000 koronába került. Az évi nyereség 74,647 koronát tett ki, a tartalékalap 90,000 koronára emelkedett. Ellenőrzési költségekre 109,000 koronát fordított. Tisztviselőinek száma 160, a tisztviselők nyugdíjalapját 86,534 koronára szaporította. Jelentős működést fejtett ki a Hangyának nemrég létesült erdélyi kirendeltsége is, melynek 750,000 korona forgalma volt. A Hangya terjeszkedésére jellemző, hogy legutóbb Horvátországban is megalakított két szövetkezetet. A kötelékében levő vidéki szövetkezeteknél most folyik javában az évi mérlegek készítésének a munkája s nap-nap után több szövetkezetről állapíthatjuk immár meg, hogy a lefolyt üzletévben derekasan állták meg a helyüket. Kiemeljük a nagyenyedi szövetkezetet, mely 87,577 korona forgalmat és 1769 korona nyereséget ért el főleg Bereczky István és Hollós István buzgólkodása folytán. Dicsérettel kell megemlékeznünk Tóth Sándorról is, a biharugrai szövetkezet elnökéről, akinek vezetése alatt 39,072 korona forgalmat és 1055 korona tiszta nyereséget ért el a szövetkezet. Az ináncsi jól működő szövetkezetet Furtkó János és Polgár János földművesgazdák vezetik elismerésre méltóan. A kistapolcsányi szövetkezet lelke Klaczánszky János kovácmester, ez a szövetkezet 92,438 korona forgalmat ért el a múlt évben. A csökmői nemrég alakult szövetkezetnek 23,999 kor. forgalma volt. Bod Ferenc ev. ref. lelkész, Jezericzky József tanító, Kocsis József gazda fáradoznak legtöbbit ezen szövetkezet érdekében. Szép eredményt ért el a sarkadkeresztúri, a rákosszentmihályi, a stomfai szövetkezet is. Ez utóbbit Hegedüs Kálmán uradalmi kasznár vezeti lelkesen. Kezdő szövetkezet és ennek dacára szépen fejlődik az agyagfalvi és a békésszentandrászi, a hontszobi. A régebbi szövetkezetek közül, mint mindig, igen jó volt a tardoskeddi: 66,665 kor. forgalommal és 1205 korona tiszta nyereséggel, a mezőkövesdi, amely szinte példátlanul nagy, 168,811 kor. forgalmat, 2648 korona tiszta nyereséget ért el. Erre a szép mérlegre igazán büszke lehet Lupták István tanító, ez a lelkes szövetkezeti ember, akinek önzetlen fáradozása mozdította elő a szövetkezet felvirágzását.

A *Hangya* és szövetkezetei egyaránt derekasan állják meg helyüket.

A vendéglősök szövetkezete Győrben. A győri vendéglősök, kávéosk és italmérők szikvízelőállító szövetkezetének jelentése és mérlegszámlája az 1906. évről igen érdekes adatokat tartalmaz arra nézve, hogy hét évi forgalma mennyire növekedett s mily életerős a szövetkezet. Szövetkezetünknek célja volt, hogy általában az italmérők s közvetve így a nagyközönség is modern szikvízgyár létesítése által, olcsó és tiszta szikvízhez jusson. A kimutatott 6740 kor. 50 fill. nyereség nem felel meg ugyan a mai üzleti élet követelményeinek, de a szövetkezet nem a busás nyereségosztaléokra van alapítva, hanem hogy annak tagjai olcsó és jó árút kapjanak. — Míg 1900-ban a szövetkezet első

évében 325,834 üveg szikvizet gyártottak s a bevétel 29,678 kor. 7 fill., 1906-ban már 544,772 üveg szikvizet szolgáltatottak s a bevétel 104,212 kor. 28 fill. volt. Ez adat is eléggé bizonyítja a szövetkezet életrevalóságát és erejét.

Ki kérheti a szövetkezetek feloszlását? Tavaly történt, hogy a Glogon és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet a közgyűlésen elhatározta, hogy a szövetkezet a nem tagokra is kiterjeszti működését. A helybeli szatócsok erre éktelen dühvel támagtak a szövetkezetre s feljelentették a pancsovai törvényszéknél, kérve annak feloszlását. A törvényszék nem oszlatta fel a szövetkezetet, hanem pénzbírság terhe mellett kötelezte az igazgatókat, hogy — a törvény értelmében — csak tagok számára engedjék meg az árusítást. A temesvári ítélőtábla azonban azzal a megokolással, hogy a glogoni kereskedők nem tagjai a szövetkezetnek s így nem jogosultak ellene feljelentést tenni, elutasította a szatócsok kérelmét. A Kuria a tábla ítéletét megerősítette ezzel az indokolással:

„A kereskedelmi törvény 248. §-ának szövegéből, valamint a törvényt előkészítő szaktanácskozmány jegyzőkönyveinek vonatkozó részéből, mely a törvényhozás szándékára nézve alapos tájékozásul szolgál, minden kétséget kizárólag kitűnik, hogy az abban foglalt rendelkezés nem magánérdek megóvása céljából, hanem közérdekből lett megalkotva és mert az e részben törvényes rendelkezésének úgy szövegéből, mint szelleméből következik, hogy az e részbeni eljárásnak a bíróság előtti kérelmezésére csakis az illetékes közigazgatási hatóság és a szövetkezet ügyei tekintetében jogilag érdekelt fél bír jogosultsággal“.

Jó az ilyesmit tudni a szövetkezeti embernek!

Szövetkezeti gyümölcsértékesítés Franciaországban. Franciaországban az utóbbi években feltűnően elterjedt a gyümölcsgazdálkodás. A Rhone völgye hatalmas gyümölcskertté alakult át, amely Közép- és Észak-Franciaországot s Nagybritanniának, Belgiumnak, Németországnak és Svájcnak nagy részét ellátja gyümölcsével. Ott főleg cseresznyét, barackot, körtét, almát, epret s málnát termelnek a kivétel számára, mely gyümölcsfajtákból a páris—lyoni vasút évenként 9—11 millió kilogrammot szállít el. Tekintettel arra, hogy a friss gyümölcs termelésének határa van s a túltermelés épp úgy, mint a bornál, kárt okoz, legtanácsosabb szövetkezeteket alakítani, amelyek a tagok termelését osztályozzák, csomagolják és elszállítják. A nyereséget a tagok által beszállított termés arányában osztanak szét s a költséget is ugyanebben az arányban, illetve az értékesítés arányában vetnék ki a tagokra. A nagyobb távolságokra való szállítás hűtőkocsikban történhetne meg, ami az egyes termelőre nézve, akinek nincs egy vagonra való küldeménye, ezidőszerint keresztülvihetetlen. Az sincs kizárva, hogy az árú ilyen módon teherszállítványképpen volna továbbítható s így a magas szállítási díjak is elkerülhetők lennének. Olyan esztendőkből, amelyekben túltermelés állana elő, a szövetkezetek szabályozó működést fejtenének ki, mert csak annyi friss gyümölcsöt vetnének a piacra, amennyire a fogyasztásnak tényleg szüksége van, a többit pedig aszalókba szállítanák vagy pedig konzerveket készítenének belőle. Ezidőszerint 39 olyan szövetkezet van már Franciaországban, amely kizárólag friss gyümölcs értékesítésével foglalkozik.

A „Független Ujság“-ban megjelent képek lemezeit kölesön adja a kiadóhivatal.

• MI UJSÁG? •

Péter és — Mátyás.

„Péter és Pál — tudjuk nyárban, összeférnek a naptárban!”
Hja, micsoda messzeségben van még tőlünk a nyár, még messzebb azonban Péter-Pál...? Mivelhogy pedig Péter közelebb esik hozzánk, szintazonképpen a szomszédja is: Mátyás, a jégtörő, akinek a nevenapját februárius hó 24-én ünnepeljük, érdemes foglalkozni e korai szentekkel. Mátyás nevenapja arról nevezetes, hogy a folyók, patakok jege e napon indul meg, — megtöri Mátyás. No de hát Péterről is van szó, akinek meg névünnepe február 22-én üli a magyar s a régi öregek elnevezték ezt a Pétert üszögös szent Péternek. Semmi köze ugyan ő neki az üszöghöz, amely a gazdaembernek az adón kívül egyik legnagyobb veszedelme s szinte megérthetetlen az, hogy miként kerül üszögös Szent-Péter februáriusba, amikor a búzatáblát még nagyrészt hóköpönyeg fűdi. A kalendáriumszínáló hibázott talán? Ki bogozza ki ezt a fogas kérdést? Régi, öreg írások fölkeresendők; mindhiába! Üszögös Péter elnevezésének eredetét sötétszürke, átláthatatlan homály takarja. Van azonban a lapnak lent a nyomdában egy jóakarója, a főkörrektor (főhibajavító), aki a mellett, hogy a hibákat bent is hagyja néhanap a sorok között, olyikszor elkövet egy-egy csinos verses zöngeményt az ujság részére is. Őkelme elővén a legrégebb magyar Gutenberg-termékeket és kihalszta úgy üszögös Szent-Péter történetét; jelentménye az, hogyha a szántó-vető üszögös Péter-napján az eke szarva mellett eheti meg reggel a pirító kenyert: jó termés lesz abban az esztendőben, vagyis ha már ilyen korán szánthat, vethet, boronálhat.

A selmebányai csonka gimnázium. Podhragyay Pál selmebányai prépost-plébános 40 éves papi jubileuma alkalmából február 24-én a város polgársága részéről nagy elismerésben részesült. Fodor dr. akadémiai tanár vezetésével a katolikus közönség üdvözölte először a jubilánst. Ezután a város testületei tisztelegtek az ünnepelnél. A város polgársága ezen jubileum emlékére összeadott „Podhragyay Pál alapítvány” cím alatt 3 (három) ezer koronán felül. Az ünnepelt jubiláns pedig — hálából a város ezen páratlan szeretete iránt — 1150 (ezeregyszázötven) koronát adott a polgárok filléreikhez. A gyűjtés tovább folyik és a vidékre is ki fog terjeszteni. A gyűjtésnek az a célja, hogy társadalmilag oly alap gyűljön be, amely a kormány részéről nyerendő kiegészítő segélyvel a selmebányai „csonka” gimnáziumot kiegészítse a hiányzó VII. és VIII-ik osztálylyal.

Kitiltott szerkesztő. Ilyen dolog is megtörténik manapság. Siófok község előljárósága Békefi Sándort, a Dunántuli Közlöny felelős szerkesztőjét a községből kitiltotta. A kitiltást azzal okolták meg, hogy Békefi a Balatoni Halásztársaságot lapjában több ízben megtámadta, halászmunkásait pedig a társaság ellen fölbujtotta. Békefi kénytelen a közseget negyvennyolc óra alatt elhagyni.

Apácatemetés katonazenével. A budapesti XVI. számú helyőrségi kórházban vasárnap délután hosszas szenvedés után meghalt Adél nővér, egy fiatal apáca, aki évek óta betegápolói szolgálatot teljesített és igazi önfeláldozással ápolta a kórház beteg katonáit. Haláláról a kórház vezetősége értesítette a térparancsnokságot és jelentésében meleg elismeréssel emlékezett meg az elhunyt apácának a betegápolás terén kifejtett odaadó

működéséről. A térparancsnok ez érdemek méltánylásául és tisztelete jeléül elrendelte, hogy a nemesszívű apáca temetésére egy teljes katonai zenekar vonuljon ki, mely a halottas menetet a temetőig kísérelje. A ritka díszü temetés kedden délután két órakor volt a helyőrségi kórházból.

Rászedett állomásfőnök. A kereskedelmi miniszternek azt az elhatározást, hogy félmillió koronát jutalomképpen szétosztat az államvasút alkalmazottjai között, kiméretlen tréfára használta föl az államvasút egy tisztviselője. Minap hajnalban hivatalos telegramot küldött a budapest—salgótarjáni vonal minden állomására s a Budapest-jobbparti üzletvezetőség nevében jelentette, hogy a forgalmi osztály vezetője, Hollóssy felügyelő különvonaton elindult, hogy az egész vonalon kiossa a jutalmat. A távirat azt is meghagyta, hogy a felügyelőt minden állomáson várja meg a főnök. Az állomásfőnökök természetesen fölkeltek és hajnaltól fogva várták a felügyelő vonatát, amely természetesen nem jött meg. Ekkor kérdezősködni kezdtek telefonon s ezen a réven megtudták a rossz tréfát az üzletvezetőségen is. Az üzletvezetőség nyomban vizsgálót indított. A telegram elküldőjét hamarosan kinyomozták és fölfüggesztették állásától. Ennyit aligha ért meg neki a különben sem elmés tréfa.

A világ vége. Mint már annyiszor megtették: megint megjósolták a világ végét. Ezt a szörnyű katasztrófát Matteucci tanár, a Vezuv-obszervatórium asszisztense jelenti be a Corriere Toscano című lapban. Azt írja, hogy egy nemrég fölfedezett üstökös március végén komoly veszedelemmel fenyegeti a Földet, mert pályája keresztezi a mi bolygónkét. A talián csillagász aggodalma remélhetőleg nem válik valóra, a mint hogy eddig mindig kudarccal végződtek az ilyenfajta jóslások.

Meghalt a király öreg eselédje. Jóságos öreg királyunknak egy hű öreg eselédjének a haláláról írnak a héten a bécsi lapok. Az öreg Friedl Paulina asszony halt meg 78 esztendőskorában. Régi öreg eseléd volt, a kenyérének javát ott ette meg a bécsi császári várkastélyban. Több évtizeden keresztül az ő dolga volt a király háló- és fürdőszobájának a rendbentartása. Amíg a minden magyarok Nagyszasszonya bold. Erzsébet királyné élt, ő körülötte is ugyanezt a munkát végezte a vén Póli, ahogyan őt a Burgbeli személyzet hívta. Az öreg Pólinak — holta után mondjuk — csak egy megbocsájthatatlan hibája volt, amit pedig holta után sem bocsájthatunk meg neki, hogy nem szerette a — magyarokat. Mikor Erzsébet királynénk örömpreusó szívvél iudult hűséges magyarjai közé Gödöllőre, az öreg Póli mindig duzzogott. Egyszer aztán a felséges asszony elhozta Gödöllőre az öreg Póli nénit, akit úgy jól tartottak birkagulyással, hogy nem is akart többé visszamenni a bécsi Burgba. Pár évvel ezelőtt nyugdíjazták és a király akkor megengedte, hogy élete hátralevő részét a Hofburgban töltsse el.

Krivány szabadulása. Az árvák megrontója s Arad vármegye országos hírű sikkasztója, Krivány János, aki mint ismeretes, másfél millió koronát sikkasztott a gyámpénztár kasszájából, teljes nyolc évi rabság után, egy hónap múlva, március 26-án szabadul ki a börtönből. A büntetőbírók által rárótt büntetést — a nyolc évi börtönt — kegyelemből, egészségi állapotára való tekintettel, az aradi törvényszék fogházában töltötte ki, még pedig az utolsó napig anélkül, hogy a feltételes szabadság kedvezményét megadták volna neki. Az elsikkasztott árvapénzt tudvalevőleg pótdó címen a megye adózóin vették meg.

Ösztöndíj fiatal iparosok részére. A budapesti kereskedelmi és iparkamra pályázatot hirdet a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter által a kamara kerületében illetőséggel bíró törekvő fiatal iparos részére

adományozandó 600 koronás ösztöndíjra. A pályázó születési, illetve illetőségi és lakóhelyét, korát, foglalkozását, családi és vagyoni viszonyait, előképzettségét, nyelvismereteit, erkölcsi magaviseletét, kitüntetéseit és hadkötelezettségi viszonyát igazoló okmányokkal fölszerelt, az utazás célját, irányát és a látogatandó iparteletet, illetve szakiskolákat föltüntető kérvények és évi május hónap 15-éig a budapesti kereskedelmi és iparkamara irodájában (V., Szemere-utca 6.) nyújtandók be.

Revolveres asszony. A külső-kerepesi-úti vámépületben egymás tőszomszédságában lakott Kiss Manó vámmellenőr és Lányi Ede adóellenőr. A két család sehogy se fért össze egymással s a folytonos veszekedés tavaly január 31-én tetteles inzulussal végződött. Lányi állítólag bottal támadt Kissnére, aki e miatt revolverrel fejbeltte. Az ellenőr betegségéből hamarosan felépült, az asszonyka ellen pedig az ügyészség vádiratot adott szándékos emberölés büntetése miatt. A vádiratot Piaček dr., vizsgálóbíró adta át Kiss Manónénak s mivel a vádbeli cselekmény a vizsgálati fogáságot vonja maga után, nyomban le is tartóztatta. Az asszony védője a vizsgálóbíró határozatában megnyugodott.

Elítélt kortes. Évekkel ezelőtt, amikor a gyöngyöspatai választókerületben Csépan Géza függetlenségi képviselő föllépett, a kormánypárt nagy erőfeszítést tett, hogy Bíró Lajos szabadelvűpárti jelölt jusson diadalra. A választás előtt történt, hogy hét horti választó polgár fölkereste Csépan s harminc-harminc koronát tett le, hogy őket ezzel a pénzzel akarta Schwarcz Jakab korcsmáros vesztegeni. Csépan panaszára a választók följelentették a főkortest a hatvani járásbírósnál s a dolog az egri törvényszék elé került, amely azonban a vádlottat fölmentette a polgárok választási joga ellen való vétség vádjá alól. Az ügyészség fölebbezésének a budapesti királyi tábla helyt adott s Schwarcz Jakabot százhusz korona pénzbüntetésre ítélte.

Jónás barát. Sárosfáról írják nekünk: Egész Csallóközben ismerték Jónás barátot, a szentantali ferencrendi kolostor fráterjét, aki félszázadnál tovább Isten nevében kéregetett. A minap meghalt hetvenhárom esztendőskorában. Pénteken temették el nagy részvéttel. Jónás barátot mindenki kedvelte, aki csak ismerte s mint a virágoknak nagy barátja, a virágmívelést nagy szeretettel terjesztette, ajándékaival a népet arra ösztönözte. Szerzetesi fogadalmáról soha sem feledkezett meg; szívesen látták Csallóköz úri családjai is. A nép pedig sokáig nem fogja elfelejteni ezt a jámbor, derült kedvű szerzetest. A kéregetésben szerénységet tanúsított: szegényekhez be nem tért, de ahol fősvénységet tapasztalt, ott fején találta a szeget. Egy alkalommal bement egy gazdag ember házába, amelynek asszonya nem volt jókedvű adakozó, el is bujt előle, de hamarjában csak az ajtó mögé tudott lopózni, kikandikáló lábujja azonban elárulta rejtekhelyét. Dicsértesséjke után a kis Juliska azzal fogadta, hogy édesanyja elment, ő meg semmit sem adhat. Jónás észrevette a kikandikáló ujjakat, kampós botjával, mintha csak játszadoznék, néhányszor érzékenyen rájuk koppintott. Sziszegett is az asszony, de Jónás nem akarta jobban megszegényíteni; de búcsúzóban azt mondta a kis Juliskának, úgy, hogy anyja is hallja:

— Azt üzenem édesanyádnak, hogy ha máskor elmegy hazulról, lábát ne felejtse itthon az ajtó alatt. De azért a kis Juliskát megajándékozta egy képecskével. Erre Juliska anyjából is jókedvű adakozó lett.

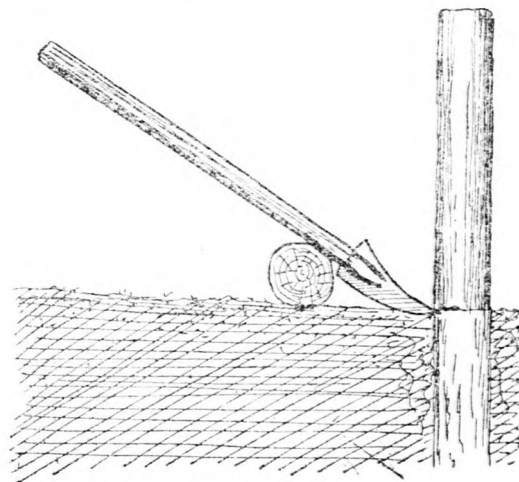
• GAZDASÁGI DOLGOK •

Földbevert karók és oszlopok kiemelése.

A Felsődnai Szövetkezetek Szövetségének hivatalos lapja érdekes fejtegetést közöl a szövetkezeti apaállat tartásáról, amelyekből a következőket emelhetjük ki:

Sokszor megesik gazdaságban, kertben, hogy egy régebben a földbe vert cölöpöt vagy oszlopot ki kell onnan emelni. Ezt rendszeren kisebb gazdaságokban ki kell ásni, ami bizony meglehetősen hosszadalmas munka. Két igen könnyen és olcsón előállítható ilyen kiemelőszerkezetet mutatunk be a mellékelt ábrákon.

Az első ábrán kisebb oszlopok kiemelésére szolgáló készülék van lerajzolva. Ez egy-két méter hosszú erős nyélre erősített hajlított ék alakú vas, amelylyel az ábrán látható módon feszítik ki a karókat és kisebb oszlopokat.

Házilag készíthető kisebb oszlopkiemelő készülék.

Nagyobb cölöpöt és oszlopot, melyet a fenti készülékkel kiemelni nem tudunk, egy igás szekér hátuljával emelhetünk ki. Hátrafelé a két kereket szorosan az oszlop mellé taszítjuk, az oszlop alját a föld színén szorosan megkötjük láncsal, a láncot pedig az ábrán látható módon hozzákötjük a szekértengelyfához. A szekér rudját (lásd a képet) lefelé húzva, két ember a legnagyobb oszlopokat is könnyen kiemelheti. Ha nagyon mélyen a földben van az oszlop, a láncot még egyszer megkötjük a föld színén és újból emelünk rajta. Ha több kiemelni való oszlopunk van, egy ló segítségével még gyorsabban halad a munka. *K. F.*

Szövetkezeti apaállattartás.

Szarvasmarhatenyésztésünk mindaddig nem fog nagyobb lendületet venni, míg nem gondoskodunk kellően az apaállattartás kérdésének helyes megoldásáról. A bikatartás nagy teher a község nyakán. És pedig kettős teher, mert ráfizet s nem tudja azt kellően gondozni.

Az apaállat takarmányozását rendszeresen kellene ellenőrizni s a község tisztviselői erre képtelenek. Ennek következménye azután, hogy az apaállatok nem kapják meg az őket megillető takarmányt, lefogynak, leromlanak s kötelességüket nem tudják teljesíteni. Ily apaállatok mellett azután a tehének meddők maradnak, a gazdaközönség pedig a helyett, hogy tenyésztene, fogyasztóvá válik, rászokik a csereberélésre, elkupecesedik.

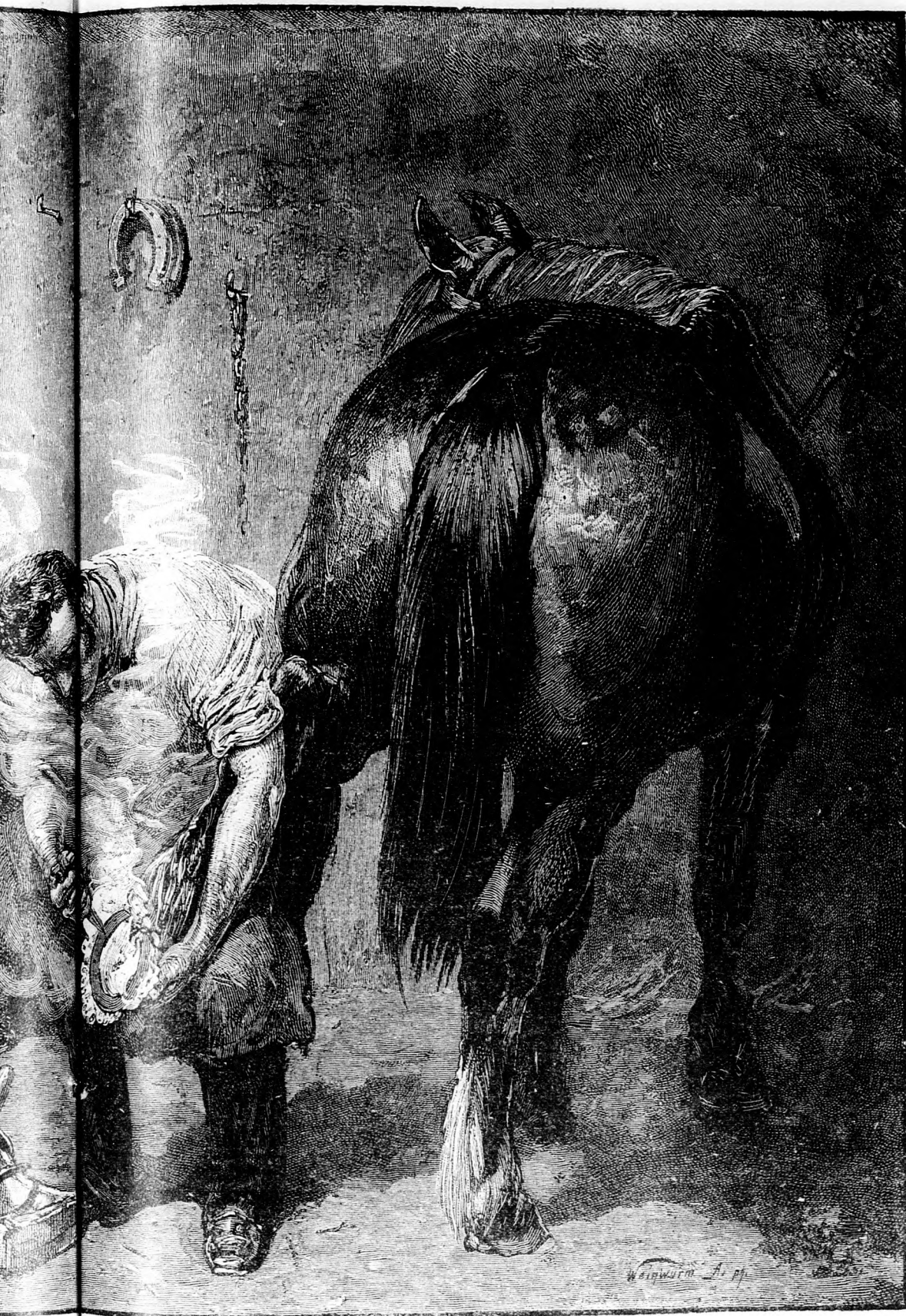
Az aranyos kis fiucska, a mama kedvence, jól viselte magát, a nevelő úr által feladott leckét délelőtt megtanulta, amiért a mama abban a kiváló örömben részesítette a fiúcskát, hogy délutánra kilátásba helyezte neki a társas kirándulást, persze nem gyalogszerrel, hanem a kastélyudvar legjámborabb állatának, a szamárnak a hátán. Ez a jámbor állat, a kis csacsi, amelynek az a jó tulajdonsága van, hogy se nem rug, se nem fickándozik, hanem türelmesen végzi a reá bízott teendőt s cipeli hátán a nála még nem sokkal okosabb halandót.

Ebéd után lóra ül a mamus s a kis fiú az ő háti paripáját, a csacsit nyergeli.

Kellemes lovaglás esik meg tehát; a ficzánkoló nemesvérű paripa nyomdokában meg lehetős igyekezettel vonul fel a fiúval a kis csacsi a dűlőúton. Baleset nélkül azonban kirándulás nem szokott megesni. A háti ló patkója valahogyan elvesz a homokban. Enélkül azonban bajos lovagolni, mert régi öreg mondás az, hogy nincsen ló patkó nélkül, de a patkó is fabatkát ér — ló nélkül. Nincs más hátra, mint hogy a falúvégi kovácsműhelyt keresse fel a 4 tagból álló társaság. A mestőr, a kovács, a megér-

Egy kis baleset. 20

kezés pillanatában szimatolja a bajt:

— Hibádzik a patkó a kesely bal lábáról!

Nyomban, minden közlelbi magyarázgatás nélkül hozzáfog a munkához, fel emeli a kesely hátsó bal lábát s annak rendje-módja szerint ráveri a patkót. Ezt a jelenetet a mamus előtt ihlettel szemléli a kiránduló kis fiu, akinek paripája a jámbor kis csacsi, meglehetősen nyugalommal szemléli az ő őseinek egyik ivadékán végzett műtétet: a lópatkolást.

Ez a jelenet, melyet mai képünk hiven örökít meg az utókor számára, nem győzi meg az olvasót arról, hogy kinek a részén vagyon az igazság. A nemesvérű hátuló türelemmel tűri az operációt, a patkolást, amely olyan szemlélő közönség előtt megy végbe, amelyben képviselve van az anyai szereteten kívül az ártatlan gyermek, a kutyahűség és az állatvilág legtürelemesebb képviselője: a szamár. A kis balesetnek a szemtanui között azonban nem a mama, sem a kis fiú, sem a kedvencz csacsi nem viselkedtek olyan báránytürelemmel a patkolási műtét láttán, mint maga a nemes jószág, a háti paripa.

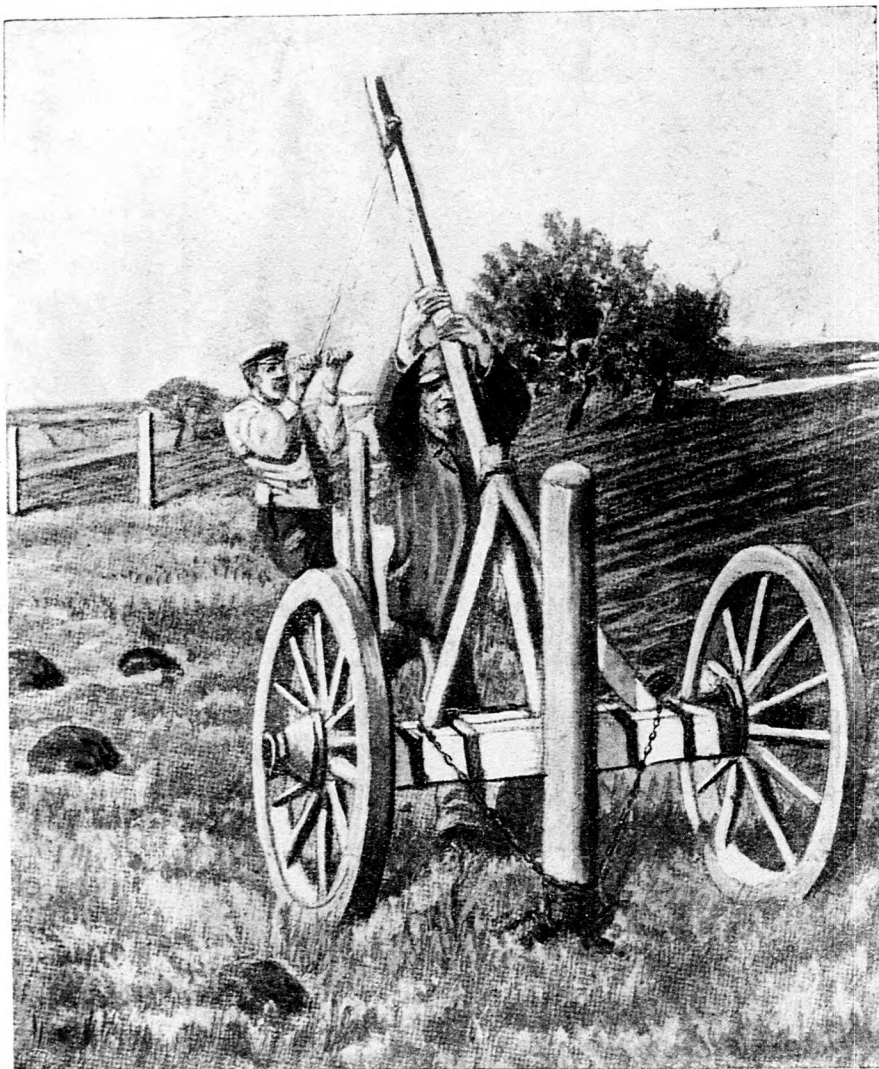
Biztosítsuk a tenyészképes anyaállatok megtermékenyítését, úgy biztosítottuk állattenyésztésünk jövőjét is.

Egy nagyobb községben a gazdaközönség dicséretre méltó igyekezettel szerzett be közel 100 db vöröstarka tenyészűszőt, hogy megvesse szarvasmarhatenyésztésének alapját. Egy év alatt a beszerzett állatok 60%-át eladták, mert a községi bikák oly szármalmas állapotban vannak, hogy az istállóból sem tudnak kivánszorogni.

Ma már a legtöbb községben megvannak azon szervezetek, melyek hivatva lennének állattenyésztésünk ügyét erélyesen felkarolni.

Értem ezen szervezetek alatt a községi hitelszövetkezeteket és tejszövetkezeteket.

Eleinte sok ellensége lenne e rendszernek, mert az üzekedő teheneket el kellene vezetni a bikához. Az elégtelenekeket megbékítené azonban csakhamar az elért eredmény. Meddő tehén csak elvéve fordulna elő s takarmányfogyasztó vendég helyett hasznothajtó tejelő marhát tartana a gazda istállójában. Tenyészési kedv terjedne el községeinkben, szövetkezeteink pedig rákapnának az értékesebb apaállatok tartására s marhaállományunk öröndetesen javulna és szaporodnék. Semmi kétség, hogy ez így lenne, hiszen Mosonmegye sok községében már így van s mesébe illő jólétet és gazdasági föllandulást találhat a szemlélő oly községekben, melyek tíz év előtt még nélkülözésekkel küzdöttek. Az

Oszlopkemelő készülék nagyobb oszlopokra.

Az apaállattartásból üzletet kell csinálni s mihelyt az jó üzletté válik, úgy segítve lesz a bajon.

Vegyük föl a szövetkezetek üzletkörükkbe az apaállattartást és csináljanak belőle jó üzletet.

Persze a kezdet kissé nehéz lesz.

A szövetkezetnek értékes, jó bikákat kellene beszerezni s ez jelentékenyen emelné a fedezetési díjakat is. Csökkentené valamelyest a fedezetési díjak magasságát mindenesetre azon körülmény, hogy a szövetkezetek megszüntetnék a bikának legelőre való hajtását s bevezetnék a kézből való fedezetés rendszerét.

E rendszer mellett az apaállatok teljesítési képessége megkétszereződne s kevesebb számú bikával nagyobb eredmény lenne elérhető, mint a szabadhátatás mellett.

apaállattartás kérdésének helyes megoldásában van letéve gazdasági életünk jövője.

Felhívjuk e fontos kérdésre gazdáink figyelmét. Van akárhány oly erős szövetkezetünk, mely évente 200—300 koronát is fordít jótékony célokra. Az ily szövetkezetek könnyen kibírnák az apaállattartásával járható első évi esetleges 200—300 korona veszteséget.

De úgy gondolom, hogy ezen új üzletágnál mindenesetre számíthatunk a földművelésügyi kormány olymértvű támogatására, mely kifogja zárni a veszteséget. Az állattenyésztési felügyelők előreláthatólag örömmel üdvözölnék szövetkezeteink ilyenmú vállalkozását s a legmesszebb menő támogatásban részesítenék azt úgy az államsegély kieszközlése, mint az apaállat beszerzése terén.

Csak egy-két község akajon, mely e téren megkezdte az úttörést és kellő eredményt mutat föl. A példa gyorsan fog követőket találni s a szövetkezeti apaállattartás elindul hódító útjára az egész országban.

Az ebből származó haszon kétféle leend. Először hozzájárulnak szövetkezeteink egy elsőrangú gazdasági kérdés megoldásához; másodsor pedig éreztetni fogják a gazdaközönsséggel, hogy nemcsak a kamattfizetésre és a lejáratok behajtására alkalmasak, hanem hogy van érzékük gazdasági feladataik megoldására is, miáltal növekedni fog tekintélyük, erkölcsi súlyuk s tagjaik is jelentékenyen szaporodni fognak.

Szálás takarmánynövények termesztése.

Hazai mezőgazdaságunk egyik legjelentősebb és kétértékű legjövődelműbb termesztési ága az állattenyésztés. Ennek a termesztési ág fejlődésének fontos feltétele azonban, hogy állatállományunkat minden időben és mindenkor a megfelelő takarmányban tudjuk részesíteni. Az állatok legtermészetesebb takarmánya a réteken és legelőkön nőtt természetes gyepnövények. A takarmánynövényeket a gazda a szántóföldeken a rendes vetésgörögben kénytelen természetesen s a takarmánytermesztésnek ez a módja nagyobb tudást, több körültekintést és szélesebb gyakorlati tapasztalatokat igényel, amelyek alkalmazásának eredménye azonban az, hogy nagyobb és jobb takarmányterméket lehet elérni, mint aminőket a természetes gyepnek adhatnak. Szilassy Zoltán orsz. képviselő, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára és Grabner Emil, a magyarországi növénytermelési kísérleti állomás adjunktusa „Szálás takarmánynövények termelése” címmel nagy terjedelmű könyvet írtak, amely ismerteti először mindazokat a fűféléket, hereféléket és leveles takarmánynövényeket, amelyek hazai viszonyaink között a szántóföldön sikerrel termesztethetők; elősorolja egyenként ezen növények igényeit és termesztési feltételeit. A munka nagy súlyt fektet arra, hogy a különböző takarmánykeverékek helyes összeállítását és termesztését megismertesse. Mindezeket felül pedig foglalkozik általában véve a szálás takarmánynövények szántóföldi termesztésének feltételeivel és módoszataival. A könyvet 94 a szöveg közé nyomott kép díszíti s ára kötve 10 korona. Megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkiadóhivatalában (Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.).

Védekezés a gyümölcsfák elmosódása ellen. A mohosodás legtöbbnyire gyenge, rosszul fejlődött fákon lép fel, melyeknek életműködését a rendes légcserre megakadályozása folytán károsan befolyásolja. A baj oka gyanánt itt nehéz, túlnedves, rosszul szellőző, száraz vagy köves talaj, táplálékhiány, talajkiáradás, túlmélyültetés stb. szerepelhet. A nedves talajban sűrűn álló s így kevés napfényhez s levegőhöz jutó fák is a baj iránt nagyon fogékonyak. A túlnedves területek tehát alagsövezéssel, a kiélték pedig trágyázással javítandók. A trágya alkalmazásának legfőbb ideje itt van. A lombtúlúságos sűrűsödése ritkítással kerülhető el. A törzs s az ágak kellő gondozása által egyéb károsodások is elkerülhetők. Erősebb, az ágakra is kiterjedő mohosodás esetén a fának 3—4 százalékos rézgálicoldattal vagy 1 százalékos vaskálicoldattal való permetezése ajánlható. A fák meszelése is sikerre vezet.

G—a

A tojás eltartásáról. Ujabbán a tojások eltartására a dextrin-oldatot használják. 10—12 fillér értékű dextrint vízben feloldatnak olyan híggra, hogy abból ne sok tapadjon a tojásra. A friss tojásokat ezen oldatba teszik,

majd dróttostélyon megszáritják. A száradás után újból bemártják az oldatba, hogy az esetlegesen a dróttal érintkezésben volt pontokat is bevonhassák. Az újbóli megszáradás után újságpapiros közé tegyék, hogy össze ne ragadjanak s így rakjuk el ládába. Az ilyen módon eltett tojásokat előbb meleg vízben megmossuk, amit rövidebb ideig tartó áztatásnak kell megelőzni és azután használjuk fel. 10—12 fillérért dextrin elegendő 100 friss tojásra. Így tíz hónapig is eltartható a tojás, feltéve, hogy friss állapotban lett dextrin-oldattal bevonva.

Vas ragasztó. Nem egyszer kerülünk abba a helyzetbe, hogy vasedényünk megreped. Az ilyen, öreg vas között, képvisel ugyan valami csekély értéket, de pótlása sokszor nem könnyű s drága is. Az ily repedt vasedényt főzésre ugyan alkalmassá tenni nem lehet, de fel lehet használni egyébre, ha repedését beragasztjuk. Ilyen vasragasztót, melyet ideig-óráig még repedt vaskályhákra is lehet alkalmazni, következőleg készíthetünk: veszünk igen erős ecetet vagy ha az nincs, 30 rész vízzel hígított 1 rész kénsavat s ebben elkeverünk átszitált finom vasreszeléket annyit, hogy a keverék sűrű kásaszerűvé legyen. E ragacsos, falapátka segítségével, kitömjük jó erősen a vasedény repedéseit aként, amint cserépkályhák repedéseit agyaggal betömni szokás. A ragasz hamar megszilárdul a repedésben s az edény nem folyik, nem szivárog s ha főzésre nem is, de hideg vagy meleg folyadékok befogadására alkalmas.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. oszt. -magy. államvasút-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.

Magasított aczélekefej.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzékét, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágos-
ításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-út 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

Télapó.

Télapó szép fehér lánya
Bejött hozzám:
Játszi kedvvel lehevert a
Pusztá konyhán.
Tudta jól a pajzán lélek
Hogy nem bántja.
Holt hamunak nincsen üszke,
Nincsen lángja...

Igézön néz kristály szeme
Bus arcomba,
Míg irónom betűket vet
E lapokra.
Aztán, kedvem keresgetve
Tündérkézzel —
Be vonogat mindent
Fályla ezüstjével.

Nem hagy békét a lánykérő
Keszkenőknek,
Melyeket a zezugokra
Pókok szöttek:
Tele veri gyémánt, gyöngvygel
Valamennyit,
Ezüst nélkül, gyémánt nélkül
Nem hagy semmit.

Két ablakom oly homályos...?
Nézem, nézem;
Nem látom az eget rajtok
Semmiképpen?...
Szép ezüstös csipkét vert rá,
Tündér kertet,
Gyöngy rózsákat, kristály lombos
Gyémánt berket...

Azután, hogy sóhajtgattam, —
Libegtette.
Ezüst fátylát az arcomba,
A szemembe.
Oh!... tudom már! Télapó szép
Tündér lánya!
Mért időzöl, mit keresgatsz
Kis szobámba?...

Hő szivem kell?... letanyázni
Ott szeretnél?
Ez a célod, — itt a farsang
Férjhez mennél?...
Aldást hintne szép frigyünkre
Apád ujja:
S mennék a nagy Végtelenbe
A nászutra...

Petrus Jenő.

A csodafa.

A déznai határban, mindjárt a vasút mellett, sok ember szeme akadhatott meg egy hatalmas törzsökű tölgyfán, mely egymagában himbálta görcsös, bokrétás ágait egy kis halom fölött. Szomszédságában itt-ott egy csonka tuskó, néhány szömörcelevel, galagonyasarjadék egy néhai erdő nyomát mutatá. Az erdő azonban már rég visszavonult a tisztes távolságba, a bevetett földek peremén keskeny, sötétkék sávoly jelzé csupán. Egyedül ez a nagy fa maradt itten. Valaha forrás bugyborékolhatott árnyékában. Most is meggyül lábánál, a kis lapos gödörben az esővíz, de csak egy napra vagy kettőre, azután leszivárog azon az úton, amelyen valaha az erdei kút tiszta csöppjei törtek elő.

Hogy különös tisztelet tárgya a fa és azért nem engedték kivágni, azt gyaníttatja a derekára festett szentkép. A pogány korszak, a keleti babonáság hagyományá nyilatkozhatott e fának kegyelésében, melyet megőriztek és az új valláshoz alakítottak a kereszténynek lett emberek.

Csodafának nevezték el az öreg s még mindig viruló tölgyet. Kalaplevéve látogatták, tavasszal virágbokrétektát akasztottak ébredő galyai közé. Az erdészek azt állították, hogy erre a fára sehoggy sem alkalmazható a keleti természetimádás szokása, mert éppenséggel nem lehet olyan idős, mint a magyarok kereszténysége. Az etnografus azt mondaná: ez a természetimádás ősidők óta benn élt a népben, századokon át sem veté ki lelkéből, megőrizte öntudatlanul a mai korig; lehet, hogy előbb más fát tisztelt ennek a helyén, de az is lehet, hogy a törökök idejéből ered a fa bűbájosságának hite, amiből azt következtethetné az ember, hogy a déznaiak törököktől származnak.

Én meg csak néztem a rengeteg törzset, villásan szétnyílt két nagy ágával, haragoszöld lombkoronájával, mely olyan volt, mint egy óriási sátor. A nap éppen leáldozni készült; narancsszín kárpit terült el az erdő sötét párkánya fölött, de a fa sudarán még láthatók voltak a nap utolsó sugarai, mint egy tündöklő korona.

A Déznay-család birtokán állott a fa. Külön út vezetett hozzá, hogy a búcsujárók le ne gázolják a vetést. A fa alját, úgy mint a mikor még az erdő vette körül, most is szabad használatra engedte át az uraság. Így volt az emberemlékezet óta mindig.

Mikor a vasutat erre vették, a vonalat egyenesen az erdőn keresztül tervezték a mérnökök. De addig jártak nyakukra a községbeliek s maga az uraság is, amíg lemondtak tervükről, melyet a hatóság sem erőszakolt volna a község ellen.

A fa tehát megmaradt, csak az erdőt irtotta ki a birtokos. Kellott neki a pénz. A minden lében kanál nyelvek még azt is tudták, hogy nem a csodafa volt neki olyan szent; eladta volna az erdővel együtt a vasutársaságnak, akármint zúgott volna a köznép miatta, ha nem nyer többet azokon a rossz földeken, melyek a kerülő útba estek. De sem a vasút pénze, sem a fa ára nem volt elég, hogy tisztázza baját. A míg jó dolga volt, nevette a földi hatalmakat, annál kevésbbé

gondolt a túlvilágra. Mikor szerencsétlenné lett, akkor meg egyszerre babonás miszticizmus szállta meg lelkét.

Hinni kezdett ő is a nagy fa csodatevő hatalmában.

Felesége azután, hogy fiának, Pistának, egyetlen örökösének életet adott, búskomorságba esett, megtébolyodott. Családi bajnak mondá az egyik, gyógyítható idegbetegségnek a másik. Déznay az utóbbi magyarázatot fogadta el. Rettegett attól a gondolatától, hogy fia anyjának sorsára juthat. Pedig megtörténhetik. Semmi fiatalos kedve, semmi pajkossága; vagy a könyveket bújja, vagy az erdőt, elrejtőzik a park cserjéi közé s ott elmélkedik, álmodozik fél napokon át.

Az a fa meg fogja menteni őket.

Egy jó szellemnek titkos lakása törzse. Énekének zengését minden reggel minden este hallani a lombok között. Ez a jó szellem a szerelmesek védelmezője.

Ő hozzá fordulnak bűvös erőért, mennyei segítségért azok, akiknek szívét nem akarják egyesülni engedni a szülők vagy a rokonok; szóval a világ. A jó szellem tehát örökös harcban áll a világgal; de hatalmával még sem dacolhat földi erő. A szerelmesek úgy izennek neki, hogy bevágják a nevük kezdőbetűit kérgébe. Tele van az írva mindenféle ákom-bákommal. Egy deák-ember síma betűi mellett a primitíven ácsolt, rúnákhoz hasonló jegyek egész seregét szenvedni magán az öreg fa. Akinek a neve benő, az boldogtalan lesz; aki szépen kiforr, annak boldogsága még a síron is túlér. Egy esztendőben letört a vihar egy rovott ágat; akiknek a nevük rajta volt, meghaltak. (Abban az esztendőben-e vagy tízzel azelőtt, nem mondták.)

Pista is oda kezdett járni a fához, mihelyest pelyhedzeni kezdett az álla.

A kiapadt forrás mellett tengő sás között egy száraz faág nyúlt ki; ahhoz kötötte lovát. Olyan mély homporodásban volt ez a hely, hogy alig látszott ki a lónak a feje.

Itt ábrándozott most már, nem a cserjék között, a parkban. Nevelőjét már elbocsátották, mert végig tanulta azt, amit egy birtokos fiúnak tudnia kell. Nem kapott különben sem a komoly tudományon; élvezetesebb volt neki minden más könyvnel a legsilányabb verseskönyv. Maga is szeretett volna írni, csak hogy semmire sem ment vele. Úgy érezte magát, mint a virággyűjtő a lekaszált réten. Nem talál még egy falatnyi bimbót sem. Nem talált ő sem olyan képet, melyet más költő már régen meg ne rajzolt volna; nem talált szót, melyet más szebben meg nem tudott volna mondani.

Egyszerre — maga sem tudja, hogy történt ez — megjelent neki a jó szellem a fa alatt.

Nem a törzsből lépett elő, mint a görögök nimfái, a germánok tündérei. Lóháton érkezett. Valósággal élő lény. A szomszéd uraság leánya: Éva. Nevelőben volt eddig, azért nem ismerheté. De hallott többször felőle. Egy vakációkor — alkalmasint két esztendeje — látta is egy pillanatra — kocsin hajtottak a falujokon keresztül. De aztán megfélekedett róla. Kis leány volt még, akit nem vesznek észre a fiatal emberek.

De ha nem ismerte is, önkénytelenül rokonérzés támadt keblében iránta. Éva is anyátlan volt, mint ő. Egy közös sors készíté útjokat, hogy találkozzanak s megértsék egymást. Éva nem szeretett olvasni, de szívesen hallgatá, ha verseket szavaltak neki. Pista halás, figyelmes hallgatóra talált benne.

A fiatal ember szépen szavalt. Az a tűz, mely, mint a kőzet alatt szorongó vulkán, el van rejtve a betűk hideg takarója alatt, kitört az ő lelkének ereje által. Több érzéssel akkor sem penghetett volna a dalokat, ha ő írta volna azokat Évának.

A leány valóban azt hitte, hogy amit hall, az Pistának sajátja. A nevelőben nem olvasnak, nem tanulnak szerelmi költeményeket. A sötét balladák után vakító világosságot árasztottak lelkébe azok a lángoló dalocskák, melyek mind az ő szépségéről, arcának rózsáiról, ajkának mézéről, keblének hullámairól, hajának aranyáról szóltak. Hogy őt illetik, de nem róla szólnak, azt nem hitte volna. Nem ismerte ő a költőket. Meg volt győződve, hogy csak szerénységből hallgatja el Pista az ő szerzőségét. És büszke volt rá.

Pista kimondhatatlan gyötrellemmel kezdé érezni a költők szenvedését — maga sem tudja hogy történt ez — szerette, imádta a leányt. S Éva, amikor feltűnés nélkül teheté, mindig eljött a fa alá, hogy meghallgassa a szép verseket. Mindennap újat tanult be az ifjú. Volt elég kifogyhatatlan könyvtárában.

Déznay észrevette fiának megváltozott hangulatát, és most még jobban kezdé szorongatni szívét az aggodalom, hogy anyjának sorsa éri utóbb a szerencsétlen fiút. Utána járt, hogy elhárítsa a veszedelmet róla, ha fenyegetővé lesz.

Öröm cikkázott át idegein, mikor leskelődése a fához vezette.

Tehát mégis igaz! A fa szerencse fája.

Ez lesz az ő megmentője.

Szerettesse meg magát Pista s ha szereti őt a leány, akkor nem választhatja el tőle az apai szó. Mert ettől tart egyedül. Nem lesz könnyű feladat a leány atyját megnyerni. Kétségen kívül tudja az, hogy helyzetük rossz, nagyon rossz. Sőt tarthatatlan. Ő meg gazdag. Gazdag!

De ez nem lenne akadály. Előkelő mind a kettő. Régi család, fényes múltú nemesség. A pénz nem számít a barátságukban. Változik az ember sorsa; véletlenül most a Déznayaké fordult alulra. Természetes dolog, hogy a fiatal pár boldogságáért föl kell azt segíteni a szomszédnak.

Hanem az a szerencsétlen anya, az élő halott, fehér rémként lebeg e frigy fölött. Csak azt a kísértetet ne látná a szomszéd. Ha kérni: egészséges-e a fiú? Rá fogja felelni: Az, az, ne tartson semmitől. Nem örökölt az semmi bajt, legyen megnyugodva. De elhiszi-e majd a leány apja?

Föl kell szítani erősen a két ifjú szerelmét. Egjen olyan hévvel, hogy ne olthassa el egy kis fuvalom, de még az orkán sem.

A szomszéd is megtudta a keletkező viszonyt. Nem maga járt utána; de egy önkéntes kém vezette rá.

— Szereted azt a fiút? — kérde szigorúan leányát.

— Mit tudom én? — felelt a leány vállvonogatva.

— Tehát nem szereted. Meri azt másképpen mondanád. S mert így vagyunk, nem is fogod szeretni. Hanem azt mondd meg: igaz-e, hogy tegnap bevészték a neveteket abba az ostoba fába?

— Igaz.

— Örültség!

A leány megint vállát vont a nevetett.

— Mért tetted?

— Ő kért reá.

— S meggondoltad, mit műveltél?

— Ugyan papa! Olyan kedves fiú! Csak nem tagadhattam meg, mikor olyan szépen kért rá. Mit árt az?

— Tudod-e, hogy annak a fiatal embernek az anyja örült s ez a fiú is meg fog tébolyodni?

— Szent Isten!

— Látod, milyen veszedelmes játékot űztél. Ennek véget kell vetni.

A leány megdöbbsent egy kissé.

— De papa! Nem akarnék fájdalmat okozni annak

a szegény fiatal embernek. Olyan jó, olyan kedves volt hozzám. Megtörnék a szive, ha megmondanám neki, hogy játék volt az egész, ne beszéljen többé velem...

Nem mondjuk meg neki. El fogunk utazni holnap; rögtön, váratlanul. Ezt a kis szórakozást bőven kipótolom a nagyváros fényességében.

Éva nem szólt ellene.

Talán unatkozott is már az idillikus csöndességben. Felcsillant a szeme, mikor a nagyvárost hallotta említeni. Megjelent ott, mint nagy leány. Növendéktársai közt, akik talán szintén ott mulatnak. Egymás mellett robognak el fogataik és csókot dobnak egymásnak ujjuk hegyével. S a gyalogjáró fiatal emberek szemmeresztve taszigálják meg egymást és kérdegetik: kik azok a szép leányok? Ki az a szőke tündér?

Még az este odament a fához a szomszéd uraság ispánja és levakará egy nagy ráspolylyal a két betűt. Nyers helyét bekente sárral.

Reggel nem talált ott semmit sem Pista.

Megrázkódott, borús sejtelem támadt benne. Nem tudta mi. Csak érezte a babona hatását, érezte, hogy valami szerencsétlenség fog történni.

Az ábrándos korszaknak vége szakadt.

Pista beállott a munkás emberek sorába. Nem veszté esztét; a csapás bátorra tévé, hogy megmenthesse atyját, aki mindenét veszve, majdnem áldozata lett vagyona pusztulásának.

A romok fölött új otthont csináltak. Nem palotát, csak alacsony, barátságos kunyhót. Itt élnek a fővárosban. Egyetlen vigasztalásuk, hogy nem láthatják a leányt, aki oly hamar szétzúzta' mint a szegíu gombját, bimbózó reményüket. Férjhez ment egy gazdag külföldi bankárhoz, akinek házában még kevésbé van szüksége versek olvasására.

A déznai birtokot megvette egy fővárosi nagykereskedő. Istállót építtetett a vasút tövébe, arra a helyre, ahol igen jó vizet találtak, ott, ahol a fa állott.

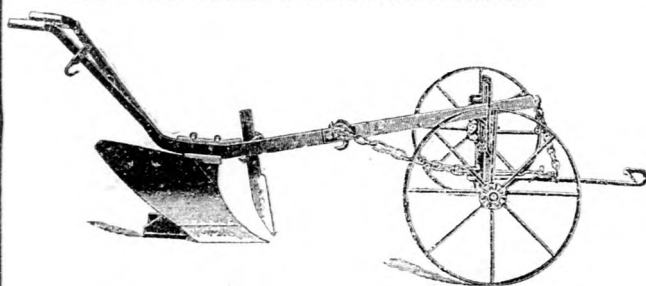
Útba esett: kivágatta.

Szám-rejtvény.

Kovács Benő-től.

15	8	9	3	Gyászos emlékü magyar város
12	14	10	1	Ravasz állat
21	20	2	7	Állatfaj
26	17	19	14	Tejből készül
29	23	25	11	Szepesmegyei város
30	1	16	20	Hajnalkor megszólal
27	19	24	5	Aki megéli az lesz
6	17	25	2	Női név
			4	Egy betű az abc-ből
			1—30	Egy régi magyar közmondás.

Egyvasu egytetemes ekék
Két és több barázdás ekék

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond Budapest, VI., Nagymező-u. 68.**

Megfejtési határidő 1907. március hó 16.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 8. számában közölt talány megfejtése

*„Boldog kinek fejére
Az ég oly sorsot mért,
Hogy bor- és leányért éljen
És haljon a honért!”*

Petőfi.

Helyesen fejtették meg a következők: Kerner György, Varga Antal, Molnár Péter, Barkó Benő, Engi József, Berdán Juliska, **Dombi Illés.**

A sorshuzásnál **Dombi Illés** nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy értékes könyvet küldöttünk.

Térszűke miatt a „Leveles Szekrény” rovatot a jövő számban közöljük.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 február 20.

Budapesti Központi Vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1'30—1'56 K., vidéki borjúhús 136—140 K., sertésus 1'54—1'58 K., szalonna füstölt 134—146 K., szalonna, olvasztani való 1'32—1'36 K., háj 148—152 K., sertézsír 1'44—1'48 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1'30—1'80 K., hazai sonka 1'50—2'—K.

Baromfifélék: —.——.—— K., rántani való csirke 2'—2'60 K., sütni való csirke 2'40—3'60 K., kacsza, hizott —.——.—— K., lud, hizott 12'—18'—K., pulyka, hizott —.——.—— K. páronkint. Vágott hizott liba 1'40—1'70 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1'20—1'30 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 14'80—15'70 K. Rózsa 13'15 K-tól 13'40 K-ig. Árpa 13'35 K-tól —.—— K-ig, jobb minőségű K-tól —K-ig. Zab 14'80—15'60 K. Tengeri 10'30—10'40 K.

Teavaj: (centrifugált) 2'40—2'70 K., főzővaj 1'60—1'80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 24—34 fillér.

Tojás: bácskai 110—112 K., erdélyi apróbb áru 110'—110 K. ládánként (1440 drb). Apadt —.—— K., meszes —.—— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vággonáru) sárga 5.—5'60 K., rózsza —.——.—— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —.——.—— K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28'20	27'20	25'80	24'80	24'—	23'20	21'—	19'20	13'50

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

ifj. Kovács József Orosháza

Magyar házi-ipar. ————— Magyar termények.

Söprök, szatyorok, gyékények, börcocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolesőbban szállítja:

ifj. Kovács József Orosháza

Minden részükben elsőrendű acélsanyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacél-fejekkel, melyek eltörhetetlenségéért szavatosságot vállalnak. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó s. . . fúvasakkal. — **Figyelemre méltó újdonság:** Bächer „D”-jegyü javított — rkezetü eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelencével; közönséges eketaligák ellenében **ötszörös tartósságot** biztosítanak. Különlegességek **rétművelő-eszközökben.** Boronák, kapáló- és töltőgépek, porhanyítók, rögtörők.

Árjegyzéket készséggel küldök.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 770 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Legjobb tejfőlőző a BALTIK

BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részestül mindenütt elismerésben, mert a legtökéletesebb és legmodernebb tejfőlőző, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezelést még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, szerencsétlenségnek eleje véttetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

☛ Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi-szeparátorokról irt bírálatunkat. ☛

**A BALTIK
RADIATOR**

készíti a legjobb és legtisztább vaját.

**Szenzációs
találmány.**

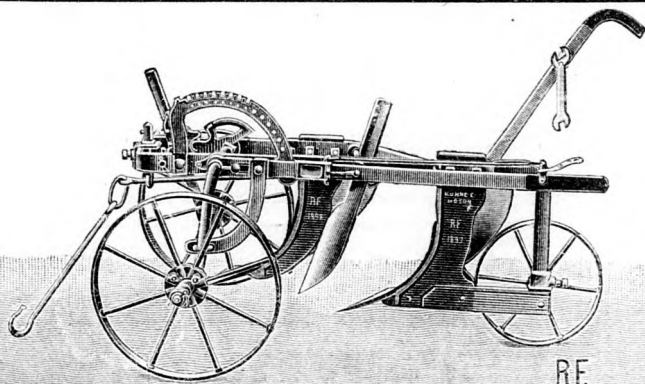
(Lásd ismertetőt a „Köz-telek” 70-es számán.)

TURUL védjegy

Baltik Separator Részv.-Társ.
magyarországi vezérképvisellete
BUDAPEST,
VII. ker., Erzsébet-körut 8. szám.
TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

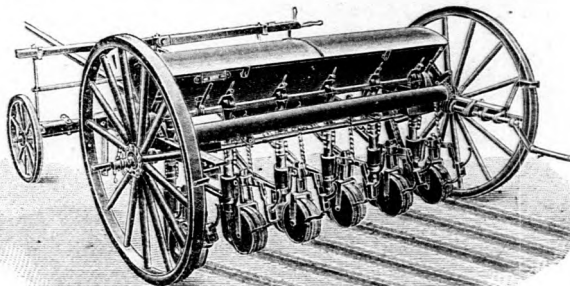
KÜHNE. E. MOSON

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazd. gépgyárában MOSONBAN

elismert gondos kivitelben készülnek:

**Egy- és többvasu aczélekék
Rét- és szántó föld-boronák
Mélyítő és porhanyító eszközök**
a tavaszi szántás helyettesítésére.

„MOSONI DRILL” sorvetőgépek

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST

Uj! „Econom” műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
OSBORNE aratógépek

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57a. :: Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban rés-
zesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál :

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legtokéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.
Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953.240 — kor.
Tartalékok	-----	601.263.93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, egységtől az ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből nagy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjviszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjviszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os díjviszatérítést és részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.